Балык Бистәсе муниципаль районы Зур Мәшләк урта гомуми белем бирү мәктәбе

РАССМОТРЕНО
Руководитель ШМО учителей гуманитарного цикла

____

(Мифтахова Г.Р.)

Протокол №1 от "25" _08_ 2023 г.

СОГЛАСОВАНО
Заместитель директора по УВР

__________________(Дильмухаметова ЛР.)

от «29» 08 . 2023г

УТВЕРЖДАЮ
Директор МБО «Бол
Машляковская ОШ»

Сте

Приказ №177 о «29»

МАШЛЯКОВСКАЯ СРЕДНЯЯ ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНАЯ ШКОЛА"
Для документов

Туган төбәгем

Электив курс программасы

(9 нчы сыйныф)

Курс җитәкчесе: Мингазутдинова Ф.Г.

Туган төбәгем

(9 нчы сыйныфта профиль алды әзерлеге өчен)

Аңлатма язуы

Туган як.Туган туфрак.Туган төбәк.Бу сүзләр өлкән яшьтәге кешеләр өчен генә түгел,һәр сабый бала өчендә газиз һәм кадерле булырга тиеш.Туган якның табигате, аңа бәйле кызыклы фактлар, аның тарихы,халыкның көнкүреше, гореф-гадәтләре, милли йолалары балаларга белем һәм тәрбия бирүдә зур роль уйный.

Милли төбәк компоненты халык һәм милләт үзенчәлеген, мәдәниятен һәм рухи дөньясын ,телен һәм тарихын, табигый-географик мохитен , традицияләрен чагылдырган укыту материалын берләштерә.Укучы үзе яши торган төбәкнең табигатен , аның үзенчәлекләрен, халкын, традицияләрен , мәдәниятен, тарихын яхшы белергә тиеш.

Һәр төбәкнең үзенең күренекле шәхесләре була.Алар турында горурланып сөйләнелә, кылган гамәлләре хөрмәтләнә, яшь буынны да шулар үрнәгендә тәрбияләү максаты куела.Укучыларны туган якта туып үскән каләм әһелләренең иҗаты белән таныштырмый торып, әдәбияттан алар үзләштерергә тиешле белемне тулысынча алалар дип әйтеп булмый.

*Без Мөслим төбәгенең шифалы туфрагында туып –үскән якташ әдипләребез, шагыйрьләребез, галимнәребез, сәнгать кешеләре белән без хаклы рәвештә горурланабыз**.”Туган төбәгем”дип исемләнгән электив курслар** түбәндәге **максатларны** куя:*

1.Балык Бистәсе төбәгеннән чыккан язучылар, сәнгать кешеләре, аларның иҗаты турында тирәнрәк мәгълүмат бирү.

2.Районыбыз тарихына бәйле шәхесләрне, мәгариф һәм сәнгать тарихын эзлекле өйрәнү.

3.Укучыларның гуманитар фәннәрдән белемнәрен тирәнәйтергә булышу.

4.Укучыларда туган җиргә мәхәббәт, туган төбәккә бәйле күренекле кешеләргә хөрмәт һәм горурлану хисләре тәрбияләү.

Төп бурычлар:

Якташ язучыларыбызның әдәби әсәрләрен, эшчәнлекләрен укучы күңеленә сеңдерү.
Шул шәхесләр үрнәгендә һөнәр сайлауда ярдәм итү.
Укучыларның иҗади сәләтләрен үстерү.
Укучыларның дәрестә алган белемнәрен системага салу, тирәнәйтү, үстерү һәм ныгыту, эзләнү күнекмәләре булдыру.

Көтелгән белем нәтиҗәләре:

Якташларыбыз турында мәгълүмат алу.
Әдәби әсәрләрне анализлый белү.
Әңгәмә-дискуссияләрдә катнашу, үз фикереңне әйтү
Укучыларда милли үзаң формалашу, туган төбәктә намуслы хезмәт итү теләге уяту.
Үз халкыңның рухи байлыгын өйрәнү, аны үстерү һәм саклау өчен үзләреннән өлеш кертүгә омтылыш тәрбияләү.

”Туган төбәгем”электив курсы белем биреп кенә калмый, ә мөстәкыйль эшчәнлек күнекмәләрен булдырырга һәм һәр баланың шәхси мөмкинлекләрен ачарга, өлкән сыйныфларда укыячак профильне сайларга ярдәм итә.

Календарь-тематик план

№	Тема	Сәг	Үткәрү формасы	Өстәмә эш
1.	**1нче блок** **Рыбная Слобода - Моя родимая земля. Балык Бистәм**-туган ягым	1	әңгәмә, лекция	сочинение
2.	История нашего района. Районыбыз тарихы	1	әңгәмә, лекция	Район тарихына караган материаллар туплау
3	Экскурсия в районный музей. Районыбызның	1	Сәяхәт-дәрес	Иҗади эш “Туган ягымның киләчәге”

	туган як музеена сәяхәт			
5-6	*Обычаи и традиции наших бабушек и дедушек. Балык Бистәсе төбәгенең гореф-гадәтләре һәм әби-бабаларыбызның йолалары*	*2*	*Эзләнү-тикшеренү эше*	*Иҗади эш.Гаиләбезнең буыннан-буынга килгән традицияләре*
7-8	*“Җиде бабаңны беләсеңме?” Шәҗәрәләр төзү*	*2*	*Гамәли эш*	*Шәҗәрәләр төзү*
9	*Туган ягыбызда тел үзенчәлекләре*	*1*	*Эзләнү-тикшеренү эше*	*Туган ягыбызда тел үзенчәлекләрен өйрәнү*
10-11	*Район матбугаты тарихы.”Авыл офыклары”газетасы үсеше*	*2*	*Редакциягә сәяхәт*	*Вакытлы матбугатка күзәтү,төбәгебездән чыккан кешеләрнең язмалары белән танышу*
12	*Районыбыздан чыккан күренекле кешеләр(һөнәр ияләре,хезмәт алдынгылары)*	*1*	*Әңгәмә, күзәтү*	
13	***2нче блок*** Данлыклы *шәхесләребез*	*1*	*Лекция,күзәтү*	*“Мөслимем-бәллүр бишегем”җырлар дискын тыңлау*

	Районнан чыккан язучылар һәм сәнгать әһелләре белән таныштыру			
14	***Язучы,шагыйрьләр*** *“Тормыш -ормыш”- Вазыйх Фатихов иҗаты*	*1*	*Лекция,сәнгатьле уку,әңгәмә*	*Ошаган шигырьләрне ятларга*
15	*Роберт Әхмәтҗанов*	*1*	*Лекция,сәнгатьле уку,әңгәмә*	*Шигырьләрен укырга*
16	*Рәсимә Гарифуллина*	*1*	*Лекция,сәнгатьле уку,әңгәмә*	*Шигырь язарга*
17	*Вакыйф Нуруллин*	*1*	*Лекция, ,күзәтү әңгәмә*	*Китап укучылар конференциясе*
18	*Кадыйр Сибгатуллин*	*1*	*Лекция, ,күзәтү әңгәмә*	*Әсәрләре буенча фикер алышу*
19	*Равил Файзуллин*	*1*	*Лекция,сәнгатьле уку,әңгәмә*	*Шигырьләрен укырга*
20	*Фәүзия Солтан*	*1*	*Лекция, ,күзәтү әңгәмә*	*Китап укучылар конференциясе*
21	*Әхәт Гаффар*	*1*	*Лекция,сәнгатьле уку,әңгәмә*	*Шигырьләрен укырга,ятларга*
22	*Нурулла Гариф*	*1*	*Лекция,сәнгатьле уку,әңгәмә*	*Шигырьләрен укырга*
23	*Рәкыйп Гаффар*	*1*	*Лекция,сәнгатьле уку,әңгәмә*	*Шигырьләрен укырга*
24	*Әхәт Сафиуллин*	*1*	*Лекция, ,күзәтү әңгәмә*	*Әсәрләрен укырга*

25	*Фирдания Гильфан*	*1*	*Лекция, ,күзәтү әңгәмә*	*Мәкаләләр бәйгесе*
26	***Артистлар*** *Рауза Хайретдинова*	*1*	*Әңгәмә,күзәтү*	*Театральләштерелгән күренеш әзерләү*
27	*Равил Шәрәфиев*	*1*	*Әңгәмә,күзәтү*	
28	*Хәлим Җәләлов*	*1*	*Әңгәмә* *Лекция,күзәтү*	*Материаллар тупларга*
29	*Нуретдин Нәҗмиев*	*1*	*Әңгәмә,күзәтү*	*Җырларын тупларга*
30	***Журналистлар*** *Рахман Шафигуллин*	*1*	*Лекция, ,күзәтү әңгәмә*	*Фәнни эш-реферат язарга*
31	*Флюра Абдуллина*	*1*	*Лекция, ,күзәтү әңгәмә*	*КДУ тарихын укырга*
32	*Идрис Аметов*	*1*	*Лекция, ,күзәтү әңгәмә*	*“Минем яраткан укытучым”-хикәя язарга*
33	*Раиф Гыймадиев*	*1*	*Очрашу,әңгәмә*	*Альбом эшләргә*
34	*Дамир БӘдриев*		*Лекция, ,күзәтү әңгәмә*	
34	*Йомгаклау.Зачет-дәрес*	*1*	*Зачет-дәрес*	

Кулланылган әдәбият

1 Әхмәтҗанов М.”Якташ әдипләребез”-Актаныш.Актаныш типографиясе Дәүләт унитар предприятиесе.2002 ел.

2. ..Әхмәтгалиев Ә.Ә.Мөслим төбәге .Тарихи сәхифәләр. –Яр Чаллы,2003

3. Баһаутдинов Ф. ”Без-Мөслим балалары”,-Казан, 2006.

4 . Зарипов С. Бай тарихлы төбәгем. ”Авыл утлары”, 14 октябрь, 1995 ел.

5.”Мәйдан” журналы, 2005 ел, №5, 2008, №12